

pp qd tendit in oblatate: scilicet fides evidens e cognicio iudicativa.
 et hic mediu evidens, nempe authoritas dicentis (immo et
 eius veritate) qd n sit mediu pba, e tr conditio loqui
 prerequisite ad illud, evidenter cognita: qd e cognitio
 evidens in adstante. Et in quoad e p m de fide obscu-
 ra, quia cognationes iudicativas, qd hnt media spe divisa
 distinguuntur centi; scilicet ptes hnt obscura, et opiorunt cognit
 iudicativas, qd hnt media spe divisa: qd et. Et Min. quia mediu
 pba, e authoritas alicuius, opior aut e aliquo signu seu ri
 pbile, vq aliq ca, l. effus: scilicet authoritas alicuius dicentis,
 ca l. effus pbile distinguuntur spe, ut ppe pte: qd fides hnt obscu-
 ra et opio hnt mia spe divisa.

Orga in via ma

Sunt in aliq arga n e p m nra ma l: pba hnt obscura,
 et opio n hnt mia spe divisa: qd ipso e mra n dist spe et con-
 falsa e e pars nra ma. Et hnt quia mediu opior e aliquo
 signu, et pbile mediu vq, aliquo effus, l. ca uera, vel appo-rens
 e mediu aut pba hnt e authoritas dicentis: scilicet hnt n dist
 spe: qd et. Et Min. quia authoritas dicentis e et quodda
 mediu pbile: qd n dist spe a mediu l. nre pbile. Et N.
 hnt ad eius pbae N. Min. Ad illius pbae Dist. hnt, aut

authoritas dicitur esse medium quod probabile, et late loquendo in u
 sonete. Deinde dicitur. Contra propositione. Tunc dicitur quod proprie loquendo
 illud tamen appellatur medium probabile, quod est in re ipsa, sed saltem
 apparenter est causa. Et efficitur obiectum, quod non habet cum illis aliqua conexione
 ab intrinseco. Sed et authoritas dicitur nec est causa, nec efficitur
 obiectum, cui assentiamur, quod non habet cum illis aliqua conexione ab
 intrinseco, sed est aliqua causa illi extrinseca. Et ideo in rigore
 loquendo non appellatur hoc, sed medium probabile, sed tamen pura authoritas
 et medium tamen extrinseco. Haec autem distinctio satis arguit
 distinctio specierum.

2° fides obscura et opinio coniunguntur in cognitio incerta, et
 evidenti. Invidi: quod signum est quod non distinguantur specie. In Aristotele
 quia aequae dubium manemus de rebus, quas fides humana obscura
 credimus, et quae opinamur: quod signum est quod non sit incertae
 in evidenti. Consequenter per Aristotelem fides humana obscura et opinio
 habita quod syllogismus probabile: quod est ratio Aristotele fides humana obs
 cura non distinctio specie ab opinio. Sed ad arguitur ad Aristotelem ad fides
 humana obscura conuenit in fide cognitio incerta et in evidenti
 invidi, sed quod in re ipsa in prima. Deinde dicitur. Contra. Ad
 quod probatur arietis et tamen. In Aristotele dicitur: quia est quod aliquid
 duo conuenit in aliquo genere non sequitur quod distinguantur
 specie. Ad contra. Deinde dicitur. Aristotele. Per Aristotelem

428
eandem humanam obscuram late acceptam esse opinionem
aliquando enim opinio et fides humana pro eodem
pro miscue accipiuntur: non vero stricte loquen-
do ut nos hoc loco accepimus. Deinde dis-
tingo consequens eadem distinctione.

3 Ad opiorum regitum pia affectio voluntatis, sicut ad fidei?
Quia non distinguuntur specie. Et sic quia ideo ad fidei regitum pia
affectio voluntatis, quia nullus non cogit assensum obiecti fidei, ideo
nisi a voluntate inclinetur, et illi non assensum sed et nullus non cogit
a veritate obiecti operari cum non sit evidens: quod est ad opiorum requi-
ritum pia affectio. Res. a. Sic et non concluditur. Quia
hic quod est requirere pia affectio voluntatis esse voluntatis non est propria
specie ad fidei sed generica huius cognitionis invidentis invidi; ideo
non est mirum si reperiat in fide humana et opinio, quod sunt
illius species.

4 : auctoritas dicens non est veritale medium fidei:
quod falso est hoc penitus oblationis fidei obscura, et opinio distinguuntur
specie. Et sic, quia saepe assensum obiecti fidei per auctoritatem dicens
non, et per aliquos rationes probabiles: quod auctoritas dicens non est oblatio
medium

mediū totale assentiendi obediēti. Consp. quia si ita rō assen-
 tiendi est auctoritas dicentis, dicemus et qd illa credere im-
 possibilis cognita ut talia (sequitur positio totali mediū assen-
 tiendi n̄ est cur n̄ assentiamus): s̄ hoc est absurdū: neq̄
 n̄ aliq̄s ex parte se credere dicenti impossibilia cognita ut
 talia: q̄ est. Et ad Arg. n̄. Ad eius speciem q̄ dicitur.
 Dicitur, quia rōis p̄biles q̄ dantur in Intel. n̄ sunt rōis p̄biles
 assentiendi, nec mediū speciem rōis p̄biles: s̄ t̄m
 inservient ut remouens p̄biles, et ut coartantes Intel.
 ad hoc ut auctoritas dicentis augeat. Ad Consp. n̄. Mai. Dicitur
 ē, quia id qd cognoscitur ut impossibile, n̄ h̄t incredibilitatē
 p̄biles q̄ n̄ p̄t ei obediēti talis p̄biles, et ideo n̄ p̄t credi qd alius
 auctoritate. Ad hoc dicitur ut res h̄at credibilitatē, et con-
 sequenter ut sit obediēti p̄biles, opus ē ut estimetur possibilis, vel
 saltem ut n̄ estimetur impossibilis

Art. 3us

Sciā distinguat̄ centri ab
 opinione.

Pro resolut̄ sit est. Sciā actualis (qd̄ p̄p̄t̄ intelligi
 de finali) dicitur centri ab opinione actuali. Et ex illarū
 de p̄bibus recte explicatis. 2° explicat̄ rōe, quia illa distin-
 gunt̄

228
centis q̄ hinc dicitur certitas: scilicet scia, et opinio hinc dicitur certitas.
Sed. Di. Min. quia includere certis certitudine et evidentia,
et hinc dicitur certis ab eo, qd̄ includit incertitudinem et incu-
dentia; scilicet scia includit certitudinem et evidentiam, opinio aut̄ in-
cludit incertitudinem et incudentiam; qd̄ certitudo et opinio hinc
dicitur certitas. Di. Min. quia conditiones obiectivae demerantur
in certis cognitionibus. Sed certitudo, et evidentia obiectivae
sunt conditiones obiectivae certitudinis aut̄ et incudentia
obiectivae, sunt conditiones obiectivae opinionis; qd̄ dividuntur in certis ipsius
scia et opinionis.

Sed rogabis qd̄, et quadruplex sit certitudo, et incudentia,
et quae illa in certis scia includantur. Ita qd̄ quid, et quadruplex
sit incertitudo, et incudentia; et quae illa in certis opinionis inclu-
dantur?

Fluit q̄ ut ream, notandum est, certitudinem esse obiectivam;
nempe esse obiectivam; esse cognitionis, et esse subiectivam, seu cogni-
centis. Certitudo esse obiectivae est necessitas, et infallibilitas
ipsius obiecti, ad seipsum. Certitudo esse cognitionis, est ipsius cogni-
tionis infallibilitas, q̄ ita est vera, ut non possit esse falsa. Ita
aut̄

aut infallibilis, est de certitudine ipsius cognitionis, clareturque seu
 oritur ex proprio certitudine, et sic ex se obicit. Certitudo ex se
 subiecta est prima in illis adhaerens ad rem et uera. Tertia
 autem duplex est, nempe ex se obicit, et cognitio. Evidentia
 ex se obicit, est claritas et perspicuitas, quae nec ita proprie obicit
 ut ab eis penetraret in oculis iudicari. Evidentia ex se cognitionis
 est ipsa claritas talis cognitionis, non ut in se penetraretur:
 quod claritas per se obicit a claritate obicit.

Igitur quod duo unus certitudo et ueritas est de certitudine subiecti,
 legimus de certitudine et ueritate ex se cognitionis, quod sciunt
 ut illius dicitur certis; et nihil aliud sunt, quia intranscendunt
 infallibilitas et claritas ipsius certis scientiae, quae ex se
 falsus et penetrat obicit, ut in se est. Non legimus autem de
 certitudine, et ueritate ex se obicit, nec de ueritate ex se obicit:
 haec enim quae scia, taquam quod penetrat comitens, non sunt in se
 illius certis, cum non sunt intranscendunt illa, ut in obicit, l.
 in subiecto

Subiecti not. e. sunt quod scia dabitur duplex certitudo, ut modo
 diximus, ita quod proprie dabitur triplex incertitudo seu promissio
 nempe ex se obicit, ex se cognitionis, et ex se subiecta. In
 certitudo, seu promissio ex se obicit, est contingit a l.

225
apparenti obiecti quod cognoscitur. Incertitudo est pro cognitionis est
ipsius cognitionis infallibilis, quod talis est, ut ex modo, quo
attingit obiectum, potest de falsa. Atque haec est manifestatio.
oriatur ex prima, nempe ex obiecto et est alicuius positionis
nempe ut est certitudo ipsius cognitionis. Incertitudo est pro subiecto,
est dubitatio, et vacillatio intellectus, et obiectum, ne pro se aliter
se habeat, et negatio prima adhesionis intellectus ad ipsum ob-
iectum, quod negatio resultat in ipso intellectu, et ex eo quod in se
habet cognitionem incertam, et invidiam. Deinde sicut
datur pro se duplices est videtur, ita et pro opinione datur duplices
in eadem, nempe est pro obiecto, et est pro cognitionis. Invidiam
est pro obiecto est obscuritas, quod res ita potest obijci, ut ab eo
clare non penetrari. Invidiam est pro cognitionis est ipsa obs-
curitas talis cognitionis rem non penetrantis.

Quod quod dicitur incertitudo, seu prima, et invidiam
est a certitudine opinionis, loquimur de incertitudine, et invidiam
est pro cognitionis, in cuius se habent veluti duo, et non aliud
sunt, quod intranscendit infallibilis, et obscuritas actus opinionis,
qui (quantum est ex se) falsus est potest, et non attingit obiectum ut
est in se. Non loquimur autem de incertitudine est pro obiecto, aut subiecto,
nec de invidiam est pro obiecto: haec non quod opinio tangit

Id est huius opinionis coeere primis, ac reperiri sine primis, id
ut q̄ resoluta hēntur sunt. Hoc autē, illa tres primas, seu in-
certitudines, nempe ex p̄ obiecti, ex p̄ cognitionis, et ex p̄ sub-
iecti. Ego paulo ante diximus. Sed aduersus q̄ n̄ p̄cedere d̄ primis
ex p̄ obiecti, nec d̄ primis ex p̄ cognitionis: hoc n̄ n̄ p̄t opio
coeere, nec sine illis reperiri. Sed paulo p̄, in primis d̄ primis
ex p̄ cognitionis, quia id, qd̄ ē d̄ certis aliterius, nec d̄ certis
p̄ ab illis separari: id primis ex p̄ cognitionis, seu intrin-
seca, d̄ d̄ certis opio inco, ut paulo ante diximus. Quia
d̄ certis, aut q̄ d̄ certis certis: q̄ nec d̄ certis p̄ ab illis separari:
et certis opio n̄ p̄t coeere primis ex p̄ cognitionis. Nam
de primis ex p̄ subiecti: quia primis ex p̄ subiecti, q̄ n̄ sit
certis intrinseca opio, illa t̄ necessitate logica comitari:
q̄ n̄ p̄t opio sine illa reperiri. Pr̄teris, quia primis ex p̄
obiecti, ē negat̄ certitudinis, seu ē certis in ipso obiecto, et mis-
quo attingit̄ ab actu operatiuis: id̄ hae negat̄ n̄ p̄t tolli ab actu
opio: q̄ primis obiecti negat̄ comitari opio. Pr̄teris, quia
si tolleret̄ talis negat̄, id̄ obt̄ maneret̄ certis et audens: q̄
certis et n̄ certis obt̄ opio: qd̄ ē manifesta implicat̄.
Tota igr̄ de primis ex p̄ subiecti, seu intrinseca, q̄ simpl̄
appellat̄ extrinseca: et est in hae re duplex s̄na t̄ negat̄.

3

qd assertio opioe n poie eo uere pmiat, et transeca, et ex pe obli-
 pinq nullu poie dari actu opiois, perque intus pmetit
 ut n pmiat, et coitit assertio hae sna, illa negot pma ad
 haeionis intus ad obli, comitari nerio necessitate logica d
 actu opiois et sententia in subto. Hae in sna n plet, ausq pnta
 Inferius soluent.

Est q 2^a affir qua sequimur. Hae docet poie opioe
 eo uere pmiatine intrinseca, seu ex pe obli, pinq poie dari
 actu opiois p que intus pmetit, ita at n pmiat, et coitit
 assertio hae sna illa negot pma ad haeionis intus n comitari
 oe actu opiois, sd aliquos nempe illos, qui pnta attingunt nec
 pmiatandi in obli. Ut a hae sna facile probet, notat qd oe
 obli opiois eo nio se hendi ad illa, su inuentu et inuentu
 n in semp attingi pnt, stat sub istis conditionibus pmiatandi, e
 pnt stat sub inuentu et inuentu, sd aliquo attingi a
 cognit n aliqn attingente p dictas conditiones, salte est.

Unde seqt opioe in ea poie diuidi in ea, q attingit obli, pnt
 stat sub conditionibus pmiatandi, et in ea, q tales cognit
 n attingit.

Quo positi facile pnt nra sna e a priori, quia pmiat

288
est intrinseca (nempe negatio firme adhesionis) oritur in illis et ac-
tibus, q̄ attingunt res formidandi in obiecto. Sed multi
dant actus opioris, qui illas conditiones n̄ attingunt: q̄ multi
dant actus opioris, et q̄ n̄ oritur talis formido extrinseca, qui per
dicuntur formidine extrinseca exiisse. Et illi quia n̄
requiritur neri ut actus semp̄ attingat pot̄ et expresse ois con-
ditiones q̄ sunt in obiecto: q̄ etc. Et 2^a a posteriori, quia ex-
peria p̄t nos multas opioribus aliq̄ alla formid^e extrinseca
adveniri: q̄ opio e^t qd̄ opio, q̄ tatis, n̄ attingat neri
conditiones formidandi in obiecto, et corit̄ qd̄ p̄t reperiri
aliq̄ opio sine formid^e extrinseca. sic ex p̄t. ^{advenit}. Consp̄.
quid q̄ Arist^o, multi tenacius adherent suis erroribus (q̄ h̄i
sunt qd̄ opioes falsae), qd̄ aliq̄ adherent scijs, q̄ t̄n̄ ^{multat} ^{advenit}
^{formid^e extrinseca}, q̄ ex sua p̄t, p̄t opio sine extrinseca formid^e
reperiri. Consp̄. 2^a quia n̄ ois p̄t h̄i h̄t anera
formid^e extrinseca: q̄ et n̄ ois opio illa h̄t h̄t anera
consequencia e^t bona a parte res. H̄i p̄t macta, qui sine
ulla formid^e extrinseca, credimus, India e^t, et Lusita-
na: ad ea usq̄ nauigasse: q̄ et dari poterit opio, q̄
n̄ h̄t, et corit̄, q̄ in aliquo p̄t exuat formid^e extrinseca.

Et. rogas & actus opinatiuus attingens rōes p̄midan-
 di in ob̄o, atq̄ adeo qui semel habuit annexam p̄midationē extrin-
 secat. pot̄ salte d̄m̄nitus illa exuere, et p̄manere in Intelligē-
 ne illa? R̄ neḡ^{te} et p̄r. quia p̄mido est conseq̄a seu negio
 illa forma adhesionis Intell̄ ad ob̄o, & p̄prietat, & logica neces-
 sitate conitadi in actū opinatiuū attingentē rōes p̄midandi in
 ob̄o; et ideo q̄s alioquin sit negio p̄mita, n̄ p̄t t̄ tolli nisi di-
 uinitus: sicut negio Intell̄ q̄s sit p̄mita, n̄ p̄t t̄ tolli ab̄o,
 que logica necessitate conitadi rōe sua d̄na cōdit. Et q̄s
 lauescunt multae rōes p̄biles, q̄q. Intell̄ pot̄ p̄mare; n̄ fauent
 t̄ ut ille actus exuat illa negio, qua h̄et annexa: s̄d potius
 facient ut Intell̄ illa actū omittat, et alius p̄t, qui n̄ attingat
 rōes p̄midandi, et conit̄ p̄que opinatiue p̄met̄.

Inodanti arḡ. pro
 p̄ma sententia.

Quae t̄ i. q̄libet cogitio in m̄ sua rōe affit: s̄d cogitio
 in m̄ sua rōe extrinsec̄, fallibilis & p̄mido: q̄q. Inhas
 op̄m̄ conductiones in p̄midat Intell̄: q̄ sem̄ illi cōiact̄ p̄midat?
 q̄ n̄l qua op̄io poterit sine p̄midatione extrinsec̄a reperiri. Conp̄r.
 et declarat̄. quia p̄mido est intrinsec̄a & op̄is p̄t̄ actus opinati-
 uū: s̄d op̄is p̄t̄s impossibile ē dari p̄t̄ in sub̄o sine suo eff̄i

formali: quod impossibile est dari actu opinionis sine formidine et tran-
saca, sive esse subti.

De ad argu^o C. Mai, et aln, et e' conie; edist^o ad ois^o
opinione^o semper coicere subformid^o facte^o et transaca^o; u
se ipsa^o idem^o denotare p^o. Intu^o formidolosa a formid^o trans-
saca; i. n' attingente^o oblat^o ut ~~causa~~ ^{causa} ~~causa~~: hui^o ois^o opinionone^o coica-
re sub^o formidine^o et transaca^o; u. adacte^o vacitio^o, sicut negio^o
forma^o adhaerionis ad oblat^o. Dicit^o quia^o ois^o actus opinionis n'
attingit oblat^o euidenter ~~causa~~ ^{causa} ~~causa~~: n' tunc attingit^o ois^o for-
midandi^o in oblat^o, p^o q^o n' ois^o coicat^o sub^o formidine^o et transaca^o.
Dicit^o Dist^o et ult^o conie^o assimilata^o opatione^o attingente^o ois^o
formidandi^o in oblat^o, p^o q^o sine formidine^o et transaca^o rep^ori:
posse t^o sine illa^o reperiri^o sub^o oblat^o ois^o formidandi^o n' atting-
gat, ut saepe contingit. Ad conie^o dist^o Mai. Si procedat
de formidine^o et transaca^o p^o secula^o: et ipsa^o positiva^o uacitio^o
intus^o ad^o formidine^o et transaca^o in concreto, e^o affu^o p^o q^o
actus^o opinatiui^o attingentis^o oblat^o p^o q^o sub^o oblat^o sub^o formi-
dandi^o: n' e^o e^o p^o q^o actus^o opinatiui^o n' attingen-
tis^o oblat^o p^o q^o sub^o oblat^o sub^o illis^o oblat^o. Dicit^o C. Min. et
dist^o conie^o eod^o nis. Si aut^o Mai^o p^o q^o p^o q^o de formidine^o
et transaca^o neg^o et p^o q^o accepta, u. n' negio^o forma^o adha-
erionis^o Intus^o ad^o oblat^o, tunc neganda^o e^o. Dicit^o e^o quia^o illa^o negio^o

negatio n̄ e' effus formalis actus opinatiui attingentis rōis
 formidandi in obto. (Vat' p̄a positua n̄ p̄t h̄ere imm̄e
 effus formalis negatiui) s̄c̄t e' proprietat q' illu' actus logi-
 ca necessit' comitat. Dem. e. Min. et dist. cons: ad
 illu' e' uerū si p̄cedat de actu opinatiui attingente rōis
 p̄mi dandi: e' u' falsū si p̄cedat d' actu opinatiui
 n̄ attingente p̄dictas rōis. de quo t̄n̄ actu procedit rōis
 s̄na.

¶ Opinio accusata de finib' aliis formidolusis, seu ut p̄r-
 midine p̄is oppo: q' implicat dari opioe, q' n̄ reddat subitū formidolo-
 sū. Conp̄t. quia ita se h̄et certitudo ad scia, sicut p̄mido ad opioe.
 s̄c̄t ille qui h̄et uia n̄ p̄t dubitare d' obto q' p̄midine extrinse-
 ca: q' ille, qui h̄et opinione n̄ potest n̄ dubitare d' obto q' p̄r-
 midine intrinseca. Ex. ad argum. C. Ans et dist. cons:
 asserendo implicare dari opinione, qua n̄ reddat subiectū
 formidolusū, s̄c̄t p̄r p̄midine intrinseca. i. qua n̄ red-
 dat Intel' n̄ attingente obto ut in se e, et ex p̄sca falsitati
 n̄ e' dari implicare dari opioe, q' n̄ reddat subitū formidolo-
 sū p̄r p̄midine extrinseca de qua agimus: Hae n̄ opioe da-
 ri p̄t, ut p̄t ex dictis, si nimirū n̄ attingat rōis formidandi cu'
 obto. Ad conp̄t. Dist. Mai. ad ita se h̄ere certitudo ad scia,
 sicut p̄mido intrinseca ad opioe: n̄ u' sicut p̄mido extrinseca

ad eandem opinionem. De h. c. Min. Et dist. con's. asserendo
illud esse verum, si procedat de illo, qui habet opinionem attingens
generales rationes formidandi in obiecto: n. d. si procedat de
illo, qui habet opinionem n. attingens tales rationes formi-
dandi.

§ d. Indubis: ita sciunt res n. formidandi (s. certitudo
et euidia) ad obiecta scia inciv; sicut sciunt res formidandi
(s. incertitudo, et incuidia) ad obiecta opinis inciv; sed n. pot. dari
actus scia, q. n. attingat res n. formidandi in suis obiectis, et ad eis
qui n. hiat annexa certitudine intrinseca, seu subti. q. et n.
potent dari actus opinis, qui n. attingat res formidandi in suis
obiectis, et con's. qui n. hiat annexa formidandi extrinseca, seu
subiecti: tri. ad illa ita se hie illas con'dis ad illa
obiecta, in hoc, qd. e. comitari illa: n. d. in hoc, qd. e. qd. si una res
attingat, alia et n. attingat; De h. c. Min. et d. con'tia. Dis
e. quia actus scia et sua intrinseca res dei et con's. et euidens (ut
p. et de p. scia); p. q. dei attingere obiecta euidens ut e. in se;
et con'tia. dei illud attingere p. e. sub iobibus n. formidandi: et inde
e. ut semp. n. hiat annexa certitudine intrinseca, seu e. p.
subti; ad u. actus opinis absolute loq. e. incertus, et incuidens
neg. ut; p. q. dei n. attingere obiecta euidens ut e. in se. a. p. rei, et
dei illud attingere obscure, sine alioquin illud attingat p. e.

Sub

sub cond. vniuersali; sue non: vñ qñ huius cond. n̄ attingit, n̄
hic annexa³ promittit extrinsecal³.

Quaest. 2^a

Art. 1us

Sciã huius pot. ee. vult in
Intell. cu³ opioe huius.

Suppono i primis q³ pcedere d sciã et opioe ee. et obid³
male qd dicitur in d. h. q. de sciã huius et opioe: qd ois hie e. vult in
habita q. aial. vult; et d opioe eius d. et opioe habita q. hie qd
e. aliquos hie. actuali. vult. Na dicitur ee. et opioe ee. dicitur
obid. matia, certu e. posse ee. sub oibus m. A dicitur et opioe, sciã
et opioe. Et m. posse comparari. nempe sciã huius cu³ opioe
huius: aut sciã actuali³ cu³ opioe actuali³: aut sciã huius cu³
opioe actuali³: aut sciã actuali³ cu³ opioe huius. Quae comparationes
in hoc, et sequenti. a. cogendi.

Pro resoluit q³ sit e. et opioe. Sciã huius qd nati ee. sub cu³ opioe
huius. qd, quia sciã et opioe sol. pugnant in Intell. qñ illi tribu-
unt dicitur repugnantes. et nati certu ee. in certu. per certitudi-
et promittit extrinsecal³: sol. qñ sumunt in hie, n̄ tribuunt huius
dicitur (si qd hie n̄ dicuntur simp. tr. certu; nec in certu de
obid; sed in sm. qd ee. huius, seu actuali³): qd qñ sumunt in
hu

152
in pugnant in se, et contra point eē sub. Compr. quia ex per mur
nos ex usu medicorum probabiliter et aliqd obit? qd aliquin p scia? re-
nemur) acquirere facultate, atq; ad hō hū ad illi assentendū? n̄
amittendo illa? quā? riat? habemus ad illi assentendū p mediū?
scientificū? q̄? signū? e? qd hū scia, et opio? p pugnent in se, et
contra qd possunt eē sub.

2^a clo. scia hūilis p̄ natr eē sub cū opio? actuali: et
vice versa, opio? hūilis cū scia actuali. Et clo quoad utraq;
p̄m, quia illa, q̄ n̄ pugnant in se, possunt eē sub: sed neq; scia
hūilis pugnat cū opio? actuali, neque vice versa, opio? hūilis
cū scia actuali: q̄ possunt eē sub. Et Min. quia q̄ unus hūis e
talis nō, ut n̄ pugnet cū alio hūi, n̄ pugnat etia? cū actu illius.
(nō unus actus n̄ pugnat in se cū hū, sed mediante alio
hūi): sed hūis scia n̄ pugnat cū hūi opinionis, ut p̄t et e? clo:
q̄ n̄ pugnat et cū illius hūi actu (qd vtr̄ int̄lige de hūi opio?
cū actu scia): et contra p̄t eē sub cū illo.

Ques t̄n 2^a p̄m huius 2^a clois: n̄ p̄t dari hūis, quin
dēt obit, in qd condet: sed actus scientificus (q̄t eē et me-
diū scientificū) consistens in aliquo Int̄tu, destruit obit in hūi opi-
natiui: q̄ n̄ p̄t t̄ne p̄sistere talis hūis opmatiui, et contra n̄ p̄t
dari sub in Int̄tu opio? hūilis cū scia actuali. Mai. et
contra r̄ta h̄nt. Et Min. quia actus scia attingit a b̄tū?
ut

admodum n. hie. q. p. modo extrinseca (nempe vacitas, seu negatio
 prima adhesionis ad obiectum) resultat. Et non resultat in Intellectu, ex
 eo quod opinio actualis, q. in illo consistit, attingat. Et non attingat
 conditiones formidabiles in obiecto, ut dicitur e. Atque ita dicitur hae
 una, scilicet actualiter posse nati. et sub eadem opinio actuali non hinc
 formidine extrinseca: non ita ut eadem opinio actuali, hinc formidine
 extrinseca.

Pr. 1. pars, quia nulla certitudo natis repugnantia in
 illis duobus actibus scilicet, et opinionis non hinc formidine extrin-
 seca: q. nati sub se possunt. Et ratio, quia. 1. illa repug-
 nantia provenit ex parte obiecti, l. ex parte p. non e, quia illi
 actus, nec potest, nec dicitur. includunt conditiones ex parte obiecti; q.
 illorum repugnantia non potest ex parte obiecti provenire. Non et 2. quia
 Intellectus hic vim nati ad asserendum eadem duobus actibus eadem
 obiecto p. diversa nati, ut experientia videtur constare. q. t. Conspicitur, quia
 nati possunt dari sub Intellectu de eodem obiecto actus fide divina,
 et humana non hinc formidine extrinseca: q. et dari poterunt
 actus scilicet, et opinionis non hinc formidine extrinseca: contra
 e. bona a paritate ratio. Ratio aliter videtur constare ex experientia, quia
 p. auctoritate parentum creditur eodem mysterio q. duos actus.

Pr. 2. pars estis; quia quod actus sunt facti, aut vultu
 contradictorii, non possunt (valere nati) et sub. id actus scilicet